

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü

Sayı : 45516914-115460-224

14.11.13*10073

Konu : Fazla Çalışma Ücreti

YARGITAY BAŞKANLIĞINA

İlgi : 5/11/2013 tarihli ve 91188130/2013/4277/13492-984 sayılı yazı.

Fazla çalışma ücreti ödemelerinde yaşanan tereddütlerin giderilmesi hususundaki görüş istemini içeren ilgi yazı incelenmiş olup, Bakanlığımız görüşü aşağıda belirtilmiştir.

Bilindiği üzere, Anayasa Mahkemesi Başkanlığının 27/12/2012 tarihli ve Esas Sayısı: 2011/139,Karar Sayısı: 2012/205 sayılı kararında, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin bazı maddelerinin iptaline ve bu iptal kararlarından bazılarının ise iptal hükmünün Kararın Resmi Gazetede yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir.

Anayasanın 153 üncü maddesinde;

“ ...

Anayasa Mahkemesi bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.

Kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmi Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih, kararın Resmi Gazetede yayımlandığı günden başlayarak bir yılı geçemez.

İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda, Türkiye Büyük Millet Meclisi, iptal kararının ortaya çıkardığı hukuki boşluğu dolduracak kanun tasarı veya teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar.

İptal kararları geriye yürümez.

“ ...”

hükmü yer almaktadır. 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanununun 66 ncı maddesinde de;

“ ...

(2) İptal kararları geriye yürümez.

(3) Mahkemece iptaline karar verilen kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü veya bunların belirli madde veya hükümleri, iptal kararının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Mahkeme gerekli gördüğü hâllerde, Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak iptal kararının yürürlüğe gireceği tarihi bir yılı geçmemek üzere ayrıca kararlaştırabilir.

(4) Mahkeme, bir kanun, kanun hükmünde kararname veya Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünün tamamını veya bir hükmünü iptal ederken, kanun koyucu gibi hareketle, yeni bir uygulamaya yol açacak biçimde hüküm tesis edemez.

“ ...”

denilmektedir.

Görüldüğü üzere, Anayasa Mahkemesince verilen kararların geriye yürümeyeceği, iptal edilen hükümlerin iptal kararının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkacağı ve Mahkemece gerekli görülen hallerde ise iptal kararının yürürlük tarihinin ertelenebileceği hükme bağlanmıştır. Buna göre, bir düzenleyici hükmün Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi halinde, bu kararlar geriye yürümektedir.

Ayrıca, 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek 12 nci maddenin ikinci fıkrasının (m) bendiyle 3717 sayılı Kanunun 2/A maddesi 31/12/2011 tarihinden geçerli olmak üzere yürürlükten kaldırılmış olduğundan ve yürürlükten kaldırılan söz konusu madde hükmünün, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yeni bir yasal düzenleme yapılmadığı sürece, iptal kararına istinaden kendiliğinden yürürlüğe girmesi de mümkün bulunmamaktadır.

Nitekim 666 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek 12 nci maddesinde iptale karar verilen düzenlemelerin yürürlükten kalkmış olması ve iptal nedeniyle yürürlükten kaldırılan düzenlemelerin geriye gelmemesi nedenleriyle mevcut uygulamaya ilişkin herhangi bir değişikliğe gidilmeyeceği yönündeki görüşümüz, Web sayfamızda da yer alan 3/1/2013 tarihli ve B.07.0.BMK.0.22.115913-33 sayılı 2013 Yılı Ocak Ayına Ait Mali ve Sosyal Haklara İlişkin Genelgemizde de açıkça belirtilmiştir.

Diğer taraftan, 3717 sayılı Kanunun 2/A maddesi hükümleri 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 12 nci maddesinin ikinci fıkrasıyla 31/12/2011 tarihi itibarıyla yürürlükten kaldırılmakla birlikte aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 15 inci maddesi hükmüne göre yürürlükten kaldırılan söz konusu hükümlerin uygulanmasına 31/12/2012 tarihine kadar da devam edilmiştir.

Dolayısıyla 3717 sayılı Kanunun, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 12 nci maddesinin ikinci fıkrasıyla yürürlükten kaldırılmış olan 2/A maddesi uyarınca 1/1/2013 tarihinden itibaren fazla çalışma ücreti ödenmesinin mümkün olmadığı, söz konusu personele tekrar aynı hükümde öngörülmüş olan fazla çalışma ücretinin ödenebilmesi için Anayasanın 128 inci maddesinde yer alan *“Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir.”* hükmüne istinaden yasama organı tarafından bu yönde yeni bir yasal düzenleme yapılmasıyla mümkün olabileceği mütalaa edilmektedir.

Keza aynı konuda Adalet Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığının cumhuriyet başsavcılıkları ve bölge idare mahkemeleri hitaplı 18/3/2013 tarihli ve 99343242/869-07/586/997 sayılı genel yazılarında da aynı yönde görüş belirtilmiştir.

Bilgilerini arz ederim.

Bakan a.